

KOULUN TASA-ARVO- JA YHDENVERTAISUUSSUUNNITELMA 2022-2025

Liite koulun opetussuunnitelmaan

KOULU: Nauriskasken koulu

SUUNNITELMAN LAATIMINEN

Koulut laativat oman tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman. Se on tärkeä tehdä oman koulun ja oppilaiden tarpeiden pohjalta. Suunnitelma toimii välineenä, joka edistää tasa-arvon toteutumista ja estää syrjintää kaikessa koulun toiminnassa. Sen avulla varmistetaan, että tasa-arvoa ja yhdenvertaista kohtelua edistetään kouluissa systemaattisesti.

Suunnitelma laaditaan yhteistyössä henkilökunnan ja oppilaiden sekä huoltajien kanssa. Se laaditaan kolmeksi vuodeksi kerrallaan. **Kullekin lukuvuodelle asetettavat toimenpiteet määritellään osana lukuvuosisuunnitelmaa.** Edistymistä seurataan säännöllisesti ja suunnitelmaa päivitetään tarpeen mukaan.

Koulut, joissa on Suomenkielisen perusopetuksen järjestämää esiopetusta, laativat suunnitelman yhdessä esiopetusryhmien kanssa.

1. SUUNNITELMAN LAATIMISESTA, TOIMENPANOSTA JA SEURANNASTA VASTAAVAT HENKILÖT

Koulu voi myös luoda/perustaa ryhmän tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyötä varten

Koulun johtotiimi: Rehtori Tuula Merenheimo, apulaisrehtori Sami Ahola, Ulla Kinnunen, Katriina Lumiala, Hanna Päivölä ja Johanna Salovaara

2. SELVITYS: YKSIKÖN TASA-ARVON JA YHDENVERTAISEN KOHTELUN NYKYTILANNE

Suunnitelma perustuu kyselyyn tai muuhun koulussa tehtyyn kartoitukseen. Tässä osassa kuvataan, miten nykytilaa kartoitettiin ja mitkä ovat kartoituksen tulokset. Mikä on tasa-arvon ja yhdenvertaisen kohtelun nykytilanne koulussa?

Nauriskasken koulussa kartoitettiin nykytilaa seuraavalla tavalla: Luokissa keskusteltiin opettajan johdolla tasa-arvoon ja yhdenvertaisuuteen liittyvistä kysymyksistä ja koottiin keskustelun tuloksia lomakepohjaan. Oppilasparlamentin jäsenet vievät luokkien pohdinnat kokoukseen, jossa asioita käsiteltiin uudestaan. Tässä on oppilasparlamentin pohdinnan tuloksia:

Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus toteutuu mm. seuraavissa asioissa: Tytöt ja pojat leikkivät yhdessä, kaikki saavat osallistua koulun toimintaan, koulujen välisiin kilpailuihin ja Oppilasparlamenttiin valinnassa ei sukupuolella ole merkitystä, uudet oppilaat otetaan hyvin joukkoon mukaan, kaikki otetaan mukaan toimintaan välitunneilla ja tunneilla, luokissa on hyvä yhteishenki, kaikkia autetaan,

jokainen voi olla omanlaisensa ja voi ilmaista mielipiteensä, yhteiset tyttöjen ja poikien liikuntatunnit tuovat tasa-arvoa, kaikkia lapsia kunnioitetaan ja kaikille opetetaan samoja asioita koulussa, vaihtelevat tekemiset ja ryhmittelyt mm. liikunnassa koetaan myös tasa-arvoksi, opettajilla ei ole ns. lempioppilaita, kaikkia kannustetaan, tavatessa tervehditään ja kaikki tekevät retkiä. Valinnaisten aineiden ryhmäjaossa ei ryhmitellä tai kiintiöidä oppilaita sukupuolen perusteella.

Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus ei aina toteudu näissä asioissa oppilaiden kokemuksen mukaan: Joskus ulkonäköä kommentoidaan ikävästi oppilaiden kesken ja selän takana puhutaan pahaa. Välillä leikkiin otetaan mukaan vain parhaita kavereita, vaikka kaikki pitäisi ottaa mukaan. Joskus saatetaan syrjiä myös taitojen tai mielenkiinnon kohteiden perusteella. Joskus kaveriporukoissa täytyy miettiä, miten pukeutuu tai käyttäytyy, jotta tulisi hyväksytyksi. Kavereita saatetaan valita sen perusteella, miten suosittu on. Joskus haukutaan toisia seksuaalisuuteen viittaavilla haukkumasanoilla ja muilla voimasanoilla. Jonkin verran on ollut sopimatonta intiimialueille läpsimistä ja koskemista, mitä sanotaan vain leikiksi. Luokan sisäisiin pieniin vastuutehtäviin valikoituu usein aina samoja oppilaita. A- ja B-ryhmien koulupäivien pituus on välillä erilainen. Useissa luokissa koetaan, että pojille huomautetaan käyttäytymisestä enemmän kuin tytöille. Joskus vain toiselle oppilaalle huomautetaan, jos esimerkiksi kaksi oppilasta juttelee kesken tunnin. Koetaan myös, että jos sekä tytöt että pojat tekevät jotain väärää, epäillään asiasta ensimmäisenä poikia ja joskus Wilma-viestit laitetaan tällaisissa tilanteissa vain pojille.

Tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta voisi oppilaiden mielestä kehittää mm. seuraavissa asioissa:

Pitäisi olla kiusaamatta toisia ja ottaa kaikki mukaan leikkiin. Toivotaan, että koulun aikuiset antaisivat oppilaille korjaavaa palautetta yhdenvertaisesti ja tasa-arvoisesti sekä myös kehua ja kannustaa kaikkia yhtä paljon.

3. TAVOITTEET TASA-ARVON JA YHDENVERTAISEN KOHTELUN EDISTÄMISEKSI

Koulu asettaa kartoituksen ja nykytilan kuvauksen perusteella vähintään kaksi tavoitetta koulunsa tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyölle: yhden edistämään tasa-arvoa ja yhden yhdenvertaista kohtelua. Tavoitteiden saavuttamiseksi koulun lukuvuosisuunnitelmaan kirjataan konkreettiset toimenpiteet kullekin lukuvuodelle kerrallaan.

Tavoite/tavoitteet tasa-arvon edistämiseksi koulussa:	Tavoite/tavoitteet yhdenvertaisen kohtelun edistämiseksi koulussa:
<i>Tavoitteena on, että kannustetaan tietoisesti kaikkia oppilaita valitsemaan erilaisia vastuutehtäviä sukupuolesta riippumatta, jotta he saavat monenlaisia kokemuksia kouluvuosiensa aikana. On havaittu, että esimerkiksi matematiikkakilpailuihin osallistuu ja teknologiaan liittyviin vastuutehtäviin hakeutuu enemmän poikia.</i> <i>Koulun henkilökunta puhuu eri sukupuolista tiedostaen, että oppilailla on erilaisia perhetaustoja ja että oppilaistakin osa kuuluu sukupuoli- ja seksuaalivähemmistöihin (myös muunsukupuoliset huomioiden).</i>	<i>Tavoitteena on, että koulussa jatketaan katsomuksellisen yhdenvertaisuuden edistämistä. Päivän-avaukset ja juhlat eivät ole uskonnollisia tilaisuuksia. Joulukirkolle ja keuhkirkolle järjestetään vaihtehtoinen yhdenvertainen uskonnoton tilaisuus.</i> <i>Tavoitteena on, että koulu olisi tiloiltaan mahdollisimman esteetön ja saavutettavuus esimerkiksi kirjastossa olisi mahdollisimman hyvä. Lisätään selkokirjojen määrää.</i> <i>4-6 luokkien valinnaiskurssien kehittäminen: Tarjotaan oppilaille kaksi valinnaiskurssia lukuvuoden aikana, jotta oppilaille mieluisten</i>

<i>Tavoitteena on, että oppilaat kokevat, että heitä kohdellaan tasa-arvoisesti eri tilanteissa esim. opiskelussa, ristiriitatilanteissa ja kannustamisessa. Oppilailla tulisi olla kokemus, että sukupuoli ei vaikuta siihen, miten opettaja heitä kohtelee koulun eri tilanteissa. Yhtenä keinona on restoratiivisuus.</i>	<i>valinnaiskurssien toteutuminen on todennäköisempää. Valinnaisuuden lisääminen valinnaisaineiden määrää lisäämällä, valinnaiskurssien esittely keväällä ennen valintoja ja rohkaiseminen valitsemaan kurseja yli tavanomaisten mallien.</i> <i>Lisätään liikuntatunneille eri lajeissa osallistumisen mahdollisuuksia hankkimalla koululle lainattavia välineitä esim. luistimia ja hiihtovälineitä.</i> <i>Oppilaita osallistetaan koulun toiminnan kehittämiseen ja sitä kautta edistetään yhteisöllisyyttä ja hyvää ryhmä- ja kaverihenkeä kaikissa luokissa ja koko koulussa esimerkiksi Osallisuuden pajatoiminnan kautta. (mm. välituntikerhotoiminnan paja).</i> <i>Kehitämme välituntitoimintaa oppilaiden ryhmäytymisen edistämiseksi.</i>
---	---

4. SUUNNITELMAN SEURANTA, TOIMENPITEIDEN TULOKSET JA ARVIOINTI

Suunnitelman toteutumista seurataan säännöllisesti. Toimenpiteiden vaikuttavuutta arvioidaan lukuvuosittain/-kausittain osana lukuvuoden arviointia. Arvioinnin perusteella määritellään toimenpiteet seuraavalle lukuvuodelle/-kaudelle. Kolmen vuoden suunnitelman toteutumista arvioidaan lopuksi (tai tarvittaessa aikaisemmin) kokonaisuutena.

Seurannan tulokset kirjataan tähän:

Toimenpiteiden tulokset ja kokonaisarviointi: *Seurataan lukuvuosittain suunnitelman toteutumista lukuvuoden työn arvioinnin yhteydessä.*

Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyön vaikuttavuus kokonaisuutena: *Kirjoita tähän*

Päivämäärä: *Kirjoita tähän*

5. SUUNNITELMAN HYVÄKSYMINEN JA SUUNNITELMASTA TIEDOTTAMINEN

Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma on koulun opetussuunnitelman liite. Suunnitelma hyväksytään koulun johtokunnan kevään 2023 ensimmäisessä kokouksessa.

Rehtori vastaa siitä, että koulun henkilökunta, oppilaat ja huoltajat sekä koulun yhteistyökumppanit saavat riittävästi tietoa koulun tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyöstä: suunnitelmasta ja hyvistä käytänteistä.